

elhub

Bransjerådsmøte 22

24.04.2019

Agenda:

Sak nr.	Sak	Sakstype	Saksfremstiller	Tid (ca.)
	Referat og aksjoner forrige møte		Elhub	
22-01	Status: Elhub Oppstart og drift	Orientering og tilbakemelding	Elhub	
22-02	Status: Sikkerhet og personvern	Orientering og tilbakemelding	Elhub	
22-03	Forslag til endringer til Styringsmodell for bransjen	Beslutning	Elhub / Energi Norge	
22-04	Forslag til endring av fakturering av ATAM (korreksjonsoppgjør timeavregnede målepunkter)	Beslutning	Elhub	
22-05	Kjøreregler for bruk av 611 (erstatningen for NUBIX)	Orientering og tilbakemelding	Elhub	
22-06	Angrefrist ved leverandørbytter	Orientering og tilbakemelding	Elhub	
22-07	Rapportering SSB	Orientering og tilbakemelding	Elhub	
22-08	Datakvalitet personopplysninger i Elhub	Orientering og tilbakemelding	Elhub og Distriktsenergi	
22-09	Kraftleverandørens opplysningsplikt i avtale med kunder – ivaretagelse av personvern	Orientering og tilbakemelding	Distriktsenergi	
	Eventuelt			

Saksnr.:	22-01
Saksnavn:	Status: Elhub Oppstart og drift

Sakstype:	Orientering
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	Månedsrappport mars 2013

OPPSUMMERING

Denne rapporten beskriver status på driften av Elhub og vil bli utgitt månedlig. Denne utgaven oppsummerer driften i mars 2019. Vi oppsummerer også Elhub Go Live og oppstartsperioden i februar 2019.

Formålet med månedsrapporten er å gi en oversikt over gjennomføring av markedsprosesser, måleverdidistribusjon og beregningsjobber, statistikk for teknisk tilgjengelighet samt oversikt over supportsaker som ble håndtert i foregående måned.

Elhub er et sentralt IT-system som effektiviserer kraftmarkedet i Norge. Innføringen av Elhub har bidratt til en automatisk håndtering av markedsprosesser og effektiv distribusjon av måleverdier.

INNHold

1. Oppsummering
2. Markedsprosesser
3. Måleverdier og beregninger
4. Tilgjengelighet og funksjonelle feil
5. Support

ELHUB GO LIVE OG OPPSTARTSPERIODEN I FEBRUAR 2019

Elhubs Go Live prosess ble gjennomført i januar og februar 2019. Markedet var gjennom frys av markedsprosesser, migrering av data til Elhub og en gradvis debufring av oppsamlede markedsprosesser i uke 7 og 8. Gjennom Go Live-prosessen ble det arrangert daglige morgenmøter med alle markedsaktørene der dagens oppgaver ble gjennomgått. Go Live prosessen ble gjennomført i henhold til plan og Elhub ble satt i full drift 18.02.2019.

Migrering

Migreringen ble gjennomført i henhold til plan. Grunndata for alle 3,2 millioner målepunkter i Norge ble trukket ut av nettselskapenes databaser, kvalitetssikret i Elhubs migreringsverktøy og migrert inn til Elhub i løpet av 6 dager mellom 01.02.2019 og 07.02.2019. Aktørene verifiserte deretter egne data gjennom sjekklister for oppstart. Fredag 08.02 meldte vi at sjekkpunktet for datakvalitet i Elhub var passert og iverksatte dermed siste del av Go Live prosessen.

Markedsprosesser

Elhub åpnet for oppdatering av grunndata fra nettselskaper søndag 10.02.2019 og Skagerak Nett ble det første selskapet som sendte en markedsprosess gjennom Elhub.

Gjennom oppstartsuken (uke 7) ble det gjennomført om lag 120 000 grunndataoppdateringer i Elhub.

Mandag 18.02.2019 åpnet Elhub for avspilling av bufrede markedsmeldinger fra kraftleverandørene. Nærmere 40 000 leverandørskifter og innflyttinger ble registrert i Elhub denne dagen. Deretter roet det seg og stabiliserte seg på mellom 5 000 og 7 000 leverandørbytte og innflyttingsprosesser daglig.

Måleverdirapportering og avregning

Elhub mottok måleverdier innen D+1 kl. 07:00 på godt over 99% av timesavregnede målepunkter gjennom alle arbeidsdagene den første driftsuken. Den første helgen falt antall mottatte måleverdier ned mot 90%.

Et 20-talls nettselskaper hadde utfordringer gjennom oppstartsuken med å oppnå tilstrekkelig kvalitet på måleverdiene til at Elhub kunne beregne og distribuere avregningsgrunnlag.

Tirsdag 26.02.2019 oppnådde vi god nok kvalitet for 18.02 til å kjøre endelig balanseavregningsberegning for dette døgnet og med dette distribuerte Elhub for første gang avregningsgrunnlag for bransjen.

Vi ønsker å takke alle markedsaktører som har jobbet hardt gjennom Go Live-prosessen og bidratt til en god oppstart!

OPPSUMMERING MARS 2019 - MARKEDSSTØTTE

Nøkkeltall og hendelser

- Mars har vært første fulle driftsmåned av Elhub.
- Vi har mottatt mellom 333 og 427 skriftlige henvendelser per uke. I mars besvarte vi 80% av alle innkommende henvendelser innen 2 arbeidsdager.
- Vi har avdekket flere feil i markedsprosessene i Elhub siden oppstart, og vi jobber løpende med workarounds og feilretting.

Kommunikasjon

- **elhub.no** er vår hovedkommunikasjonskanal.
- Brukersupport (post@elhub.no) er bemannet alle arbeidsdager kl. 08:00-16:00 og telefonen vår (23 90 30 40) er bemannet alle arbeidsdager kl. 09:00-15:30. Brukersupport er stengt i helger og på bevegelige helligdager.
- Elhub holdt statusmøter med bransjen hver onsdag kl. 12:30-13:00 i hele mars, og vil fortsette med dette i april.
- Elhub har en 24/7 bakvaksordning for å sikre raskest mulig respons ved uforutsette problemer i Elhub. Vi vil varsle om nedetid på ved avvik på vår nettside for driftsmeldinger.

ANTALL INNKOMMENDE HENVENDELSER TIL SUPPORT HAR VÆRT JEVNT HØY, SOM FORVENTET I EN OPPSTARTSFASE

Aktuelle saker og saker vi får mange henvendelser om

- Hold deg oppdatert på [driftsmeldinger](#) og [kjente feil](#)
- Kraftleverandører må være oppmerksom på korrekt bruk av BRS-NO-301 slik at sluttbrukerinformasjon blir korrekt. Vær spesielt oppmerksom på endringsdato.
- Elhub kan ikke re-sendre meldinger. Elhub vil heller ikke gjennomføre markedsprosesser manuelt når de feiler hos aktøren.
- Elhub vil bruke mer enn 2 arbeidsdager på [manuell feilretting i forbindelse med migrering og manuell oppretting av manglende målepunkter og manglende sluttbrukere fra migrering](#).
- Elhub har lansert [kjøreregler for BRS-NO-611](#) Verifiser grunndata i målepunkt for å sikre at markedsaktørene forstår intensjonen med BRS-NO-611 og de begrensninger som er satt. Det er viktig at alle kraftleverandører setter seg inn i kjørereglene og sikrer at deres interne prosesser er i tråd med disse.
- BRS-NO-602 Forespørsel til Elhub ble stengt 8.april 2019. Vi besvarer alle saker på [post@elhub.no](#).
- Markedsdokumentasjonen er nyttig i feilsøking. Vi oppfordrer alle til å sjekke at riktig markedsprosess benyttes og å lære seg hva de ulike feilkodene betyr. Spør gjerne en dyktig kollega om hjelp!
 - [Markedsprosesser og spesifikasjoner](#)
 - [Veileder til feilsøking av avviste markedsprosesser](#)
- Elhub får en del henvendelser fra sluttbrukere. Det er kraftleverandørene og nettselskapene sin oppgave å håndtere henvendelser fra sluttbrukere. Ved utsendelse av nyhetsbrev og annen kontakt oppfordrer vi markedsaktørene til å be sluttkundene kontakte dem.

OPPSUMMERING MARS 2019 - MÅLEVERDIER/BEREGNINGER

Mars har vært en innholdsrik måned

- Feil er avdekket både i Elhub og ute hos aktørene. Mye av det er rettet, men det gjenstår fortsatt noe.
- Aktører har blitt utsatt for cyberangrep som har medført mye manuelt arbeid for både Elhub, systemleverandører og aktører.
- Overgangen til sommertid har vært utfordrende for mange av markedsaktørene.
- Faktureringsklare verdier for mars måned ble allikevel låst med versjon D+5 5. april for de MGA som kjørte OK.

FOR Å UNNGÅ UTSETTELSE AV BALANSEAVREGNINGEN ER NETTSELSKAPETS EGEN KONTROLL AV GRUNNLAGET I AKTØRPORTALEN OG KORRIGERING AV AVVIK ESSENSIELL

Aktuelle saker

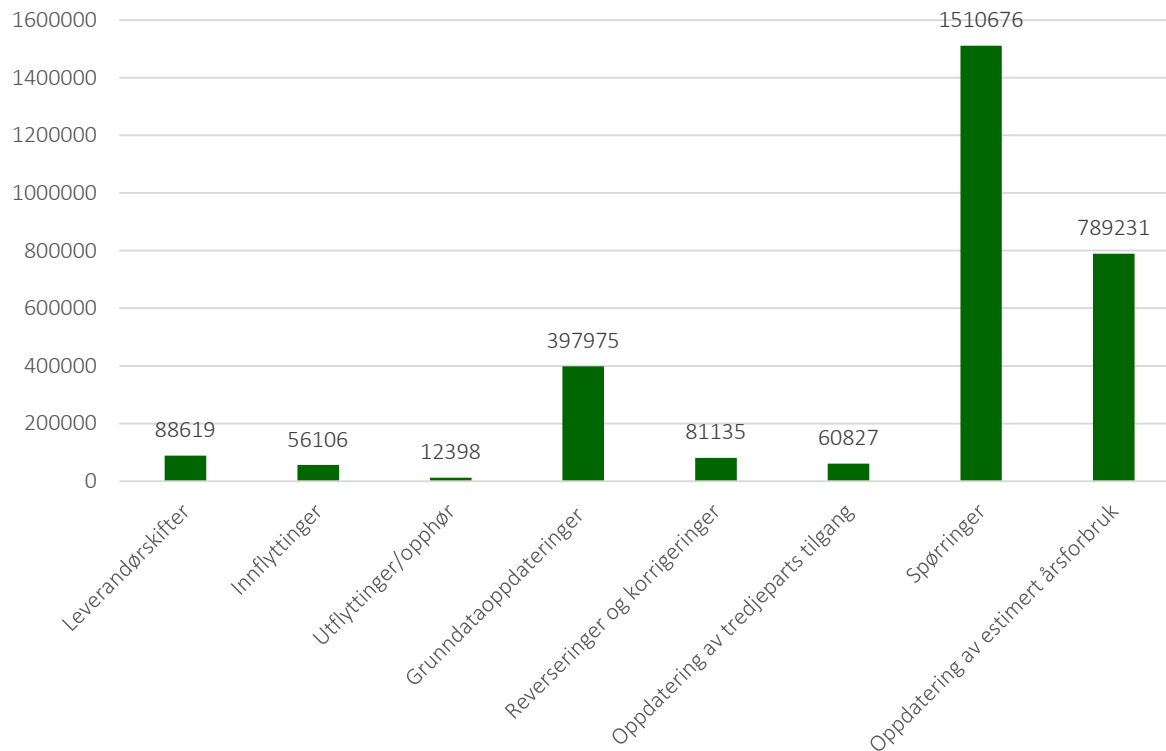
- Hold deg oppdatert på [driftsmeldinger](#) og [kjente feil](#).
- Versjon D+5 av grunnlag for balanseavregning har i perioder blitt kjørt manuelt. Vi har publisert [nyhetssaker](#) for å oppdatere status på ulike kjøring. Tilsvarende gjelder rekjøring av versjon D+4.
- Nå er det kun faktureringsklart avregningsgrunnlag (D+5) som sendes til [eSett](#).
- Første avviksoppgjør er utsatt og tenkt kjørt i midten av mai.

MARKEDSPROSESSER

Elhub prosesserer en mengde innkommende meldinger om blant annet nye målepunkter, gjennomførte leverandørbytter, opphør av leveranser, samt endring av grunndata.

I henhold til en rekke valideringsregler genererer Elhub returnmeldinger til innsender og relevante parter, noe som bidrar til at markedsaktørene innen kort tid mottar relevant informasjon om gjennomførte og avviste markedsprosesser.

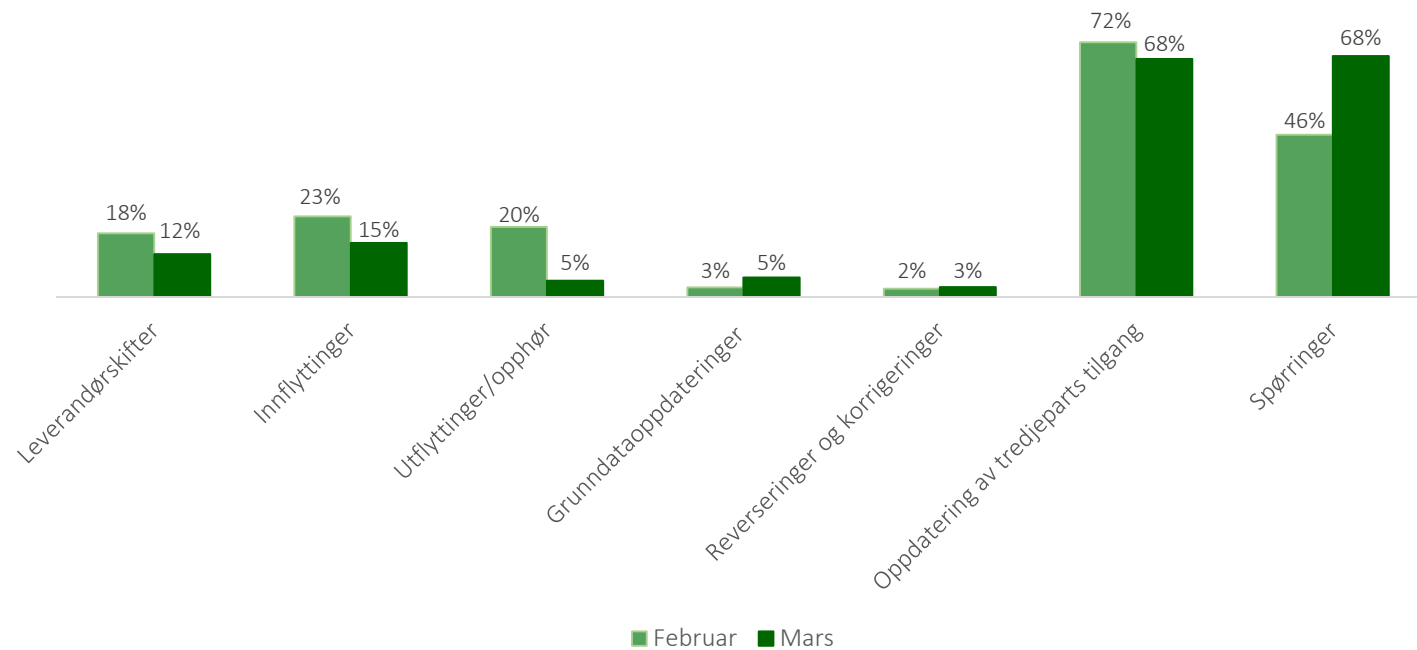
INITIERTE MARKEDSPROSESSER I MARS

Diagrammet viser antall initierte markedsprosesser Elhub mottok i mars.

- Gruppene som presenteres inkluderer flere markedsprosesser på tvers av aktørroller:
 - Leverandørskifter: BRS-NO-101/104
 - Innflyttinger: BRS-NO-102/103/123
 - Utflyttinger/opphør: BRS-NO-201/202/211
 - Grunndataoppdateringer: BRS-NO-121/122/212/213/301/302/306
 - Reverseringer: BRS-NO-111/132/133/221/222/223/224/402
 - Oppdatering av tredjepartstilgang: BRS-NO-622
 - Spøringer: BRS-NO-303/315/611
 - Oppdatering av estimert årsforbruk: BRS-NO-317
- Spøringer står for den største andelen av markedsprosesser. BRS-NO-611 utgjør 75% av alle spøringer.

PROSENTANDEL AVVISTE MARKEDSPROSESSER

Diagrammet viser antall avviste markedsprosesser, sammenlignet med initierte markedsprosesser i februar og mars. Vi ser en nedgang i avviste leverandørskifter, innflyttinger og oppbør i mars sammenlignet med februar, noe som viser en positiv utvikling.

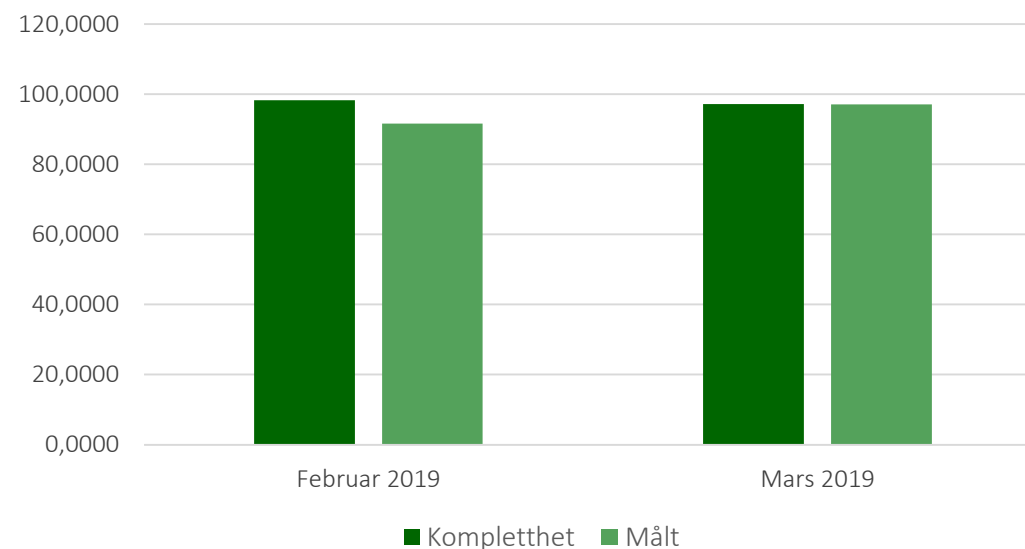
MÅLEVERDIER OG BEREGNINGER

For hvert bruksdøgn (D+0) skal Elhub, innen kl. 07:00 dagen etter, motta måleverdier for alle timeavregnede målepunkter. Deretter beregner Elhub grunnlag for balanseavregning. Dette gjøres daglig i 5 påfølgende dager etter endt bruksdøgn (D+1 t.o.m. D+5). Kvaliteten vil bedres jo flere målte verdier som mottas, og på versjon D+5 låses verdiene og anses som faktureringsklare.

Oppstarten etter Go Live har vært utfordrende, og kvaliteten har vært noe varierende. Allikevel har vi låst faktureringsklare verdier for de aller fleste MGA for februar og mars henholdsvis 6 og 5 dager etter månedsslutt.

KOMPLETTHET VED D+1

- Nettselskapene er forpliktet i forskrift til å rapportere inn målte timesverdier for alle timeavregnede målepunkt for foregående døgn innen kl. 07:00.
- Nettselskapene følges opp på denne komplettheten med følgende krav:
 - 99,95% på forbruk og kombinasjon.
 - 100% på produksjon og utveksling.
- Tallene for februar og mars viser at det fortsatt gjenstår noe før man er helt i mål.
- Følgende netteiere er 100% komplette på D+1:
 - Bindal Kraftlag SA
 - Norske Skog Saugbrugs Nett
 - Norske Skog Skogn AS Nett
 - Lyse Produksjon AS Nett
 - Skagerak Kraft Nett
 - Glitre Energi Nett AS – Regional
 - Gassco AS
 - Alcoa Norway Nett
 - Åbjørakraft Kolsvik Kraftverk
 - Eramet Norway AS
 - Ulefos Kraftverk DA

Oversikt over gjennomsnittlig fullføringsgrad og kvalitet mars 2019 ved D+1 pr målepunkt:

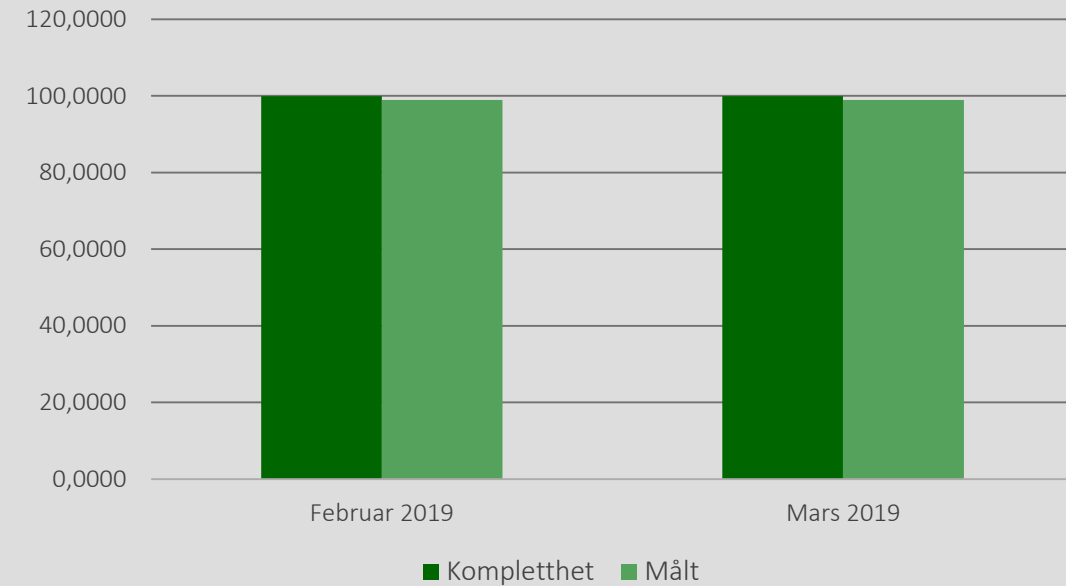
Kompletthet
97,1244%

Netteiere 100% komplett
7,7465%

Andel målte av mottatte
verdier
97,0358%

KVALITET VED D+5

- Nettselskapene følges også opp på kvaliteten måleverdiene har på D+5. Andelen «målt» skal minimum være:
 - 99% på forbruk og plusspunkt.
 - 100% på produksjon og utveksling.
- Totalt for alle målepunktstyper er andelen «målt» for mars 98,9484%, og dette er noe under kravene.

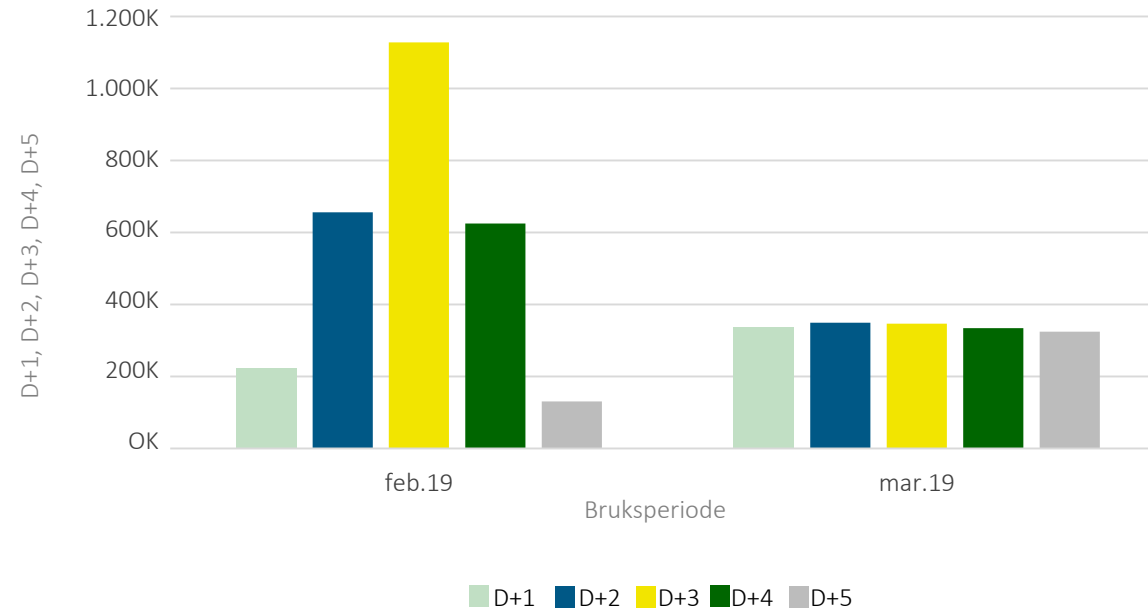
Oversikt gjennomsnittlig fullføringsgrad og kvalitet mars 2019 ved D+5:

Kompletthet total
99,9209%

Netteiere 100% komplett
28,8732%

Målt
98,9484%

MIDLERTIDIGE MÅLEVERDIER

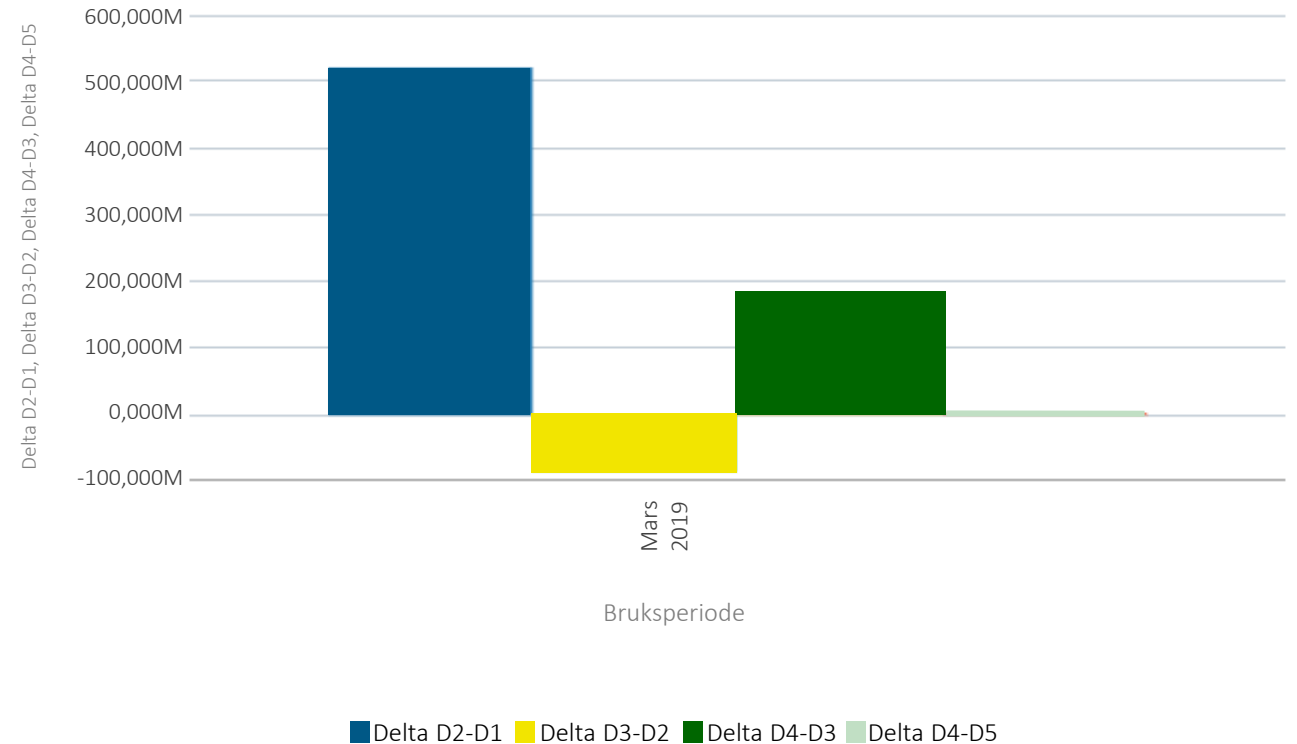

Søylene viser sum rapporterte måleverdier med status midlertidig i perioden. Dette er i henhold til VEE-guiden ikke tillatt etter D+5. Ved D+5-kjøringene i mars var det totalt 329 435 måleverdier som hadde status midlertidig.

VOLUMENDRINGER

- Viser volumendringene mellom de ulike balanseavregningskjøringene.
- Vi ser at det er en stor volumendring mellom D+1 og D+2, noe som tyder på at en stor andel ikke rapporteres ved D+1, men som da kommer på plass ved D+2 .

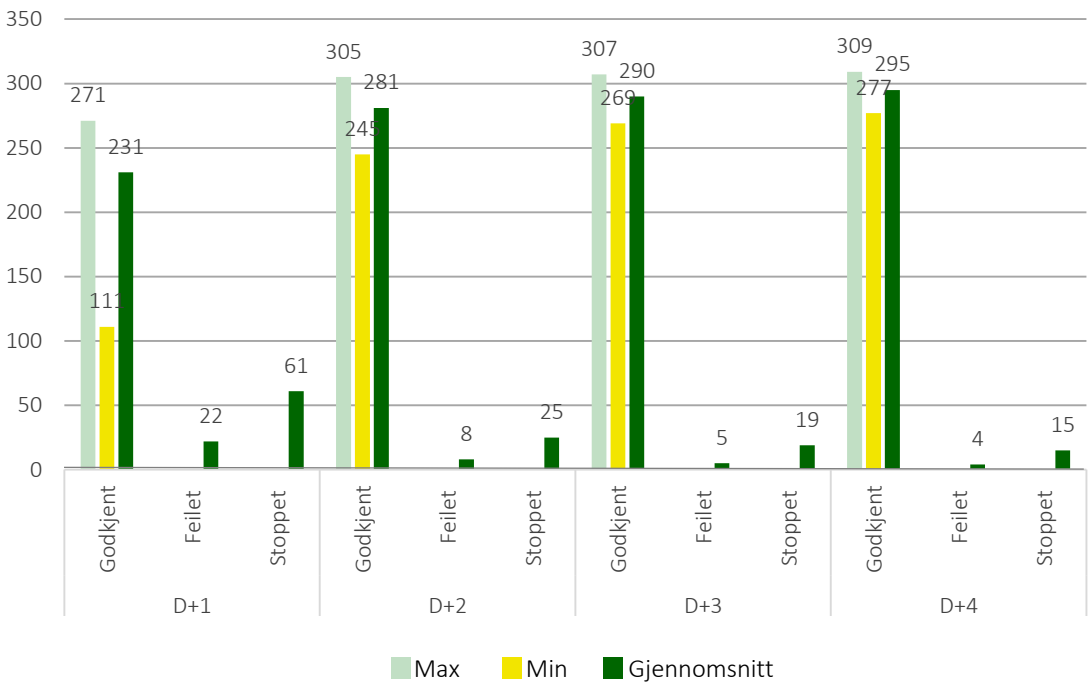
Fordeling volumendringer mellom døgn (aggregert sum i kWh for hele måneden):

GRUNNLAG BALANSEAVREGNING

- Elhub skal hver eneste dag kjøre grunnlag for balanseavregning for de 5 seneste bruksdøgn, henholdsvis versjon D+1 for dagen før, D+2 for bruksdøgnet 2 dager tilbake osv.
- Ved D+5 vil verdiene låses og anses som faktureringsklare. Aggregerte verdier sendes ut til relevante markedsaktører og til eSett for balanseavregning.
- Antallet MGA som er godkjent på de ulike versjonene viser stor variasjon. Det er for mange MGA som ikke er godkjent før D+5 kjøringen. På bakgrunn av dette har versjon D+5 tidvis blitt kjørt manuelt.
- Det har også vært mye manuelle rekjøringer av D+5 for enkelt-MGAer ettersom MGA ikke har gått i balanse på første D+5-kjøring.
- Totalt antall rekjøringer av jobber utført av operatører, inkludert manuelle godkjenninger og 15 utsatte ordinære kjøring av versjon D+5, var 413. I tillegg var det 85 automatiske godkjenninger ved mindre mangler.

Diagrammet viser gjennomsnitt, maksimalt og minimalt antall av de forskjellig utfallene i et MGA etter de ulike versjonskjøringene i mars. Det er totalt 314 MGA i Norge.

Status på kjøring av beregningsjobber for balanseavregningsgrunnlag:

Antall tidsstyrte kjøring	MTMComputeSettlementBasis (Alle D+1, D+2-D4 og D+5 jobber)	78
Antall tidsstyrte kjøring som ble utsatt	MTMComputeSettlementBasis (D+5)	15
Manuelle ekstra kjøring for alle MGA	MTMComputeSettlementBasis	33
Manuelle ekstra kjøring for enkelt MGA'er	MTMComputeSettlementBasisForGridArea	249
Manuelle godkjenninger av enkelt MGA	MTMComputePPCForGridArea	201

TILGJENGELIGHET OG FUNKSJONELLE FEIL

Elhub er designet og konfigurert for høye krav til tilgjengelighet og rask gjenoppretting av tjenester etter avbrudd.

Elhub skal etterleve krav til maksimale samlede nedetider for den enkelte tjeneste innenfor en enkelt kalendermåned, eksklusiv planlagt vedlikehold, som spesifisert i Elhubs brukeravtale.

Feilretting utføres kontinuerlig og slippes til Elhubs produksjonsmiljø månedlig.

TILGJENGELIGHET PER TJENESTE

Elhub vil informere om driftsavbrudd og planlagt vedlikehold via [driftsmeldinger](#).

Nedetid er i [brukeravtalen](#) definert som tiden løsningen har vært utilgjengelig og der dette skyldes forhold Elhub er ansvarlig for, dvs. ikke force majeure eller andre forhold utenfor Elhubs kontroll og ikke forhold som skyldes brukeren.

Elhub består av mange komponenter og tjenester. Deler av løsningen kan være utilgjengelige samtidig som andre deler er tilgjengelige. Vi har inkludert delvis nedetid i nedetidsberegningen for Elhub kjernesystem dersom den delvise nedetiden overstiger følgende terskler:

- Mer enn 10% av innkommende meldinger blir feilaktig avvist.
- Mer enn 10% av initierte markedsprosesser blir ikke behandlet innen gjeldende tidsfrister.
- En eller flere hovedprosesser er utilgjengelig/stengt.

Stenging av støtteprosesser og spørreprosesser anses ikke som nedetid.

Nedetid for Elhub [web portal](#) og Elhub [web plugin](#) inntreffer når:

- Portal/plugin er ikke tilgjengelig eller ytelse er sterkt redusert.

Teknisk tilgjengelighet mars 2019:

Tjeneste	Antall minutter	Antall minutter planlagt nedetid	Antall minutter ikke planlagt nedetid	Tilgjengelighet	Tilgjengelighetskrav i brukeravtale
Kjernesystem 00-24	44 640	2280	696	98,36 %	99,50 %
Elhub web portal 07-22 hverdager	18 900	0	31	99,84 %	99,20 %
Elhub web portal øvrige timer	25 740	2280	0	100,00 %	98,70 %
Elhub plugin 07-22 hverdager	18 900	0	0	100,00 %	99,20 %
Elhub plugin øvrige timer	25 740	2280	0	100,00 %	99,70 %

HENDELSER SOM MEDFØRTE REDUSERT TILGJENGELIGHET ELLER YTELSE I MARS

Hendelser som er inkludert i nedetidsberegning:

Incident nr.	Beskrivelse	Tjeneste	Starttidspunkt	Sluttidspunkt	Nedetid
INC9794025	I etterkant av planlagt vedlikehold 03.03.2019 ble innkommende meldinger feilaktig avvist i 1 av 4 mottaksnoder. Dette medførte at ca. 25% av innkommende meldinger ble feilaktig avvist.	Kjernesystem	04.03.2019 00:00	04.03.2019 10:21	621
N/A	BRS-NO-301 ble midlertidig stengt kl. 10:45 – 12:00 grunnet mistanke om feil på prosessen	Kjernesystem	11.03.2019 10:45	11.03.2019 12:00	75
INC9853816	Ustabilitet / nedetid i Elhub web portal	Elhub web portal	15.03.2019 15:43	15.03.2019 16:24	31

Hendelser som ikke er inkludert i nedetidsberegning:

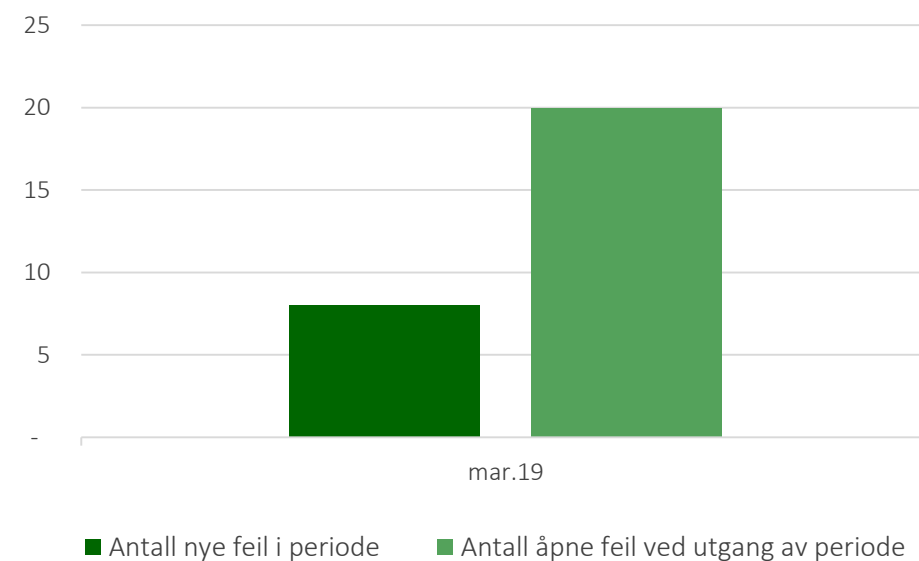
Incident nr.	Beskrivelse	Tjeneste	Starttidspunkt	Sluttidspunkt	Nedetid
INC9825813	Forsinkelse i prosessering av markedsprosesser og treghet i Elhub aktørportal	Kjernesystem og Elhub aktørportal	06.03.2019 13:23	06.03.2019 16:06	
INC9878093	Rapporter i Elhub web portal lastet tregt	Elhub web portal	11.03.2019 13:36	11.03.2019 18:00	
INC9936473	Innkommende måleverdier ble ikke lagret og videredistribuert. Totalt gjaldt dette om lag 200 000 payloads.	Kjernesystem	15.03.2019 15:43	15.03.2019 18:27	

FUNKSJONELLE FEIL SOM KREVER PROGRAMVAREENDRING

Elhub publiserer status for [kjente funksjonelle feil](#) som affekterer våre tjenester, samt informasjon om manuelle workarounds der dette er mulig på våre nettsider. Feil som er rettet flyttes over til siden for [rettede feil](#).

Elhub legger ut nye programvareoppdateringer månedlig. Feil som oppdages i en periode vil som hovedregel rettes i neste månedlige oppdatering. For feil som vurderes som spesielt kritiske kan en raskere feilretting vurderes. Mindre kritiske feil kan bli skjøvet til en senere oppdatering.

Antall nye og åpne feil i mars 2019:

SUPPORT

Elhub har en egen supportavdeling bestående av seksjonene Markedsstøtte og Måleverdier/Beregninger. Supportavdelingen er åpen mandag til fredag mellom kl. 09.00 og 15.30 og vi kan nås på telefon og e-post.

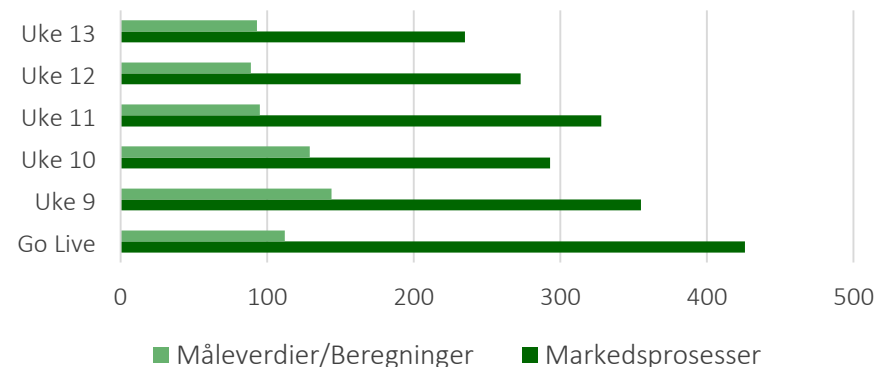
Et fungerende supportapparat er viktig for å bistå markedsaktørene når de opplever utfordringer eksempelvis ved innsending av måleverdier, avviste markedsprosesser, samt generelle spørsmål om Elhub.

ANTALL SKRIFTLIGE HENVENDERELSER OG LØSTE SAKER I MARS

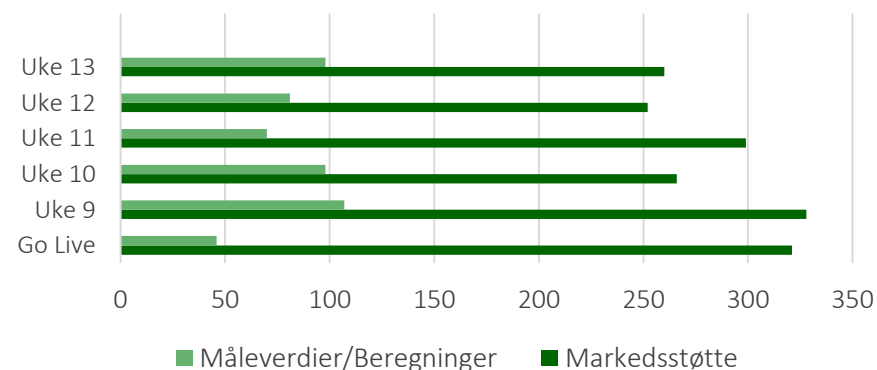
Elhub mottar en rekke henvendelser fra markedsaktører, systemleverandører og sluttbrukere. Sakene omhandler alt fra spørsmål om hva Elhub er til hjelp til feilsøking av avviste markedsprosesser.

Grafene viser antall skriftlige, innkomne henvendelser til post@elhub.no, og antall løste saker i ukene 9, 10, 11, 12 og 13, samt Go Live-uken.

Innkomne henvendelser

Løste saker

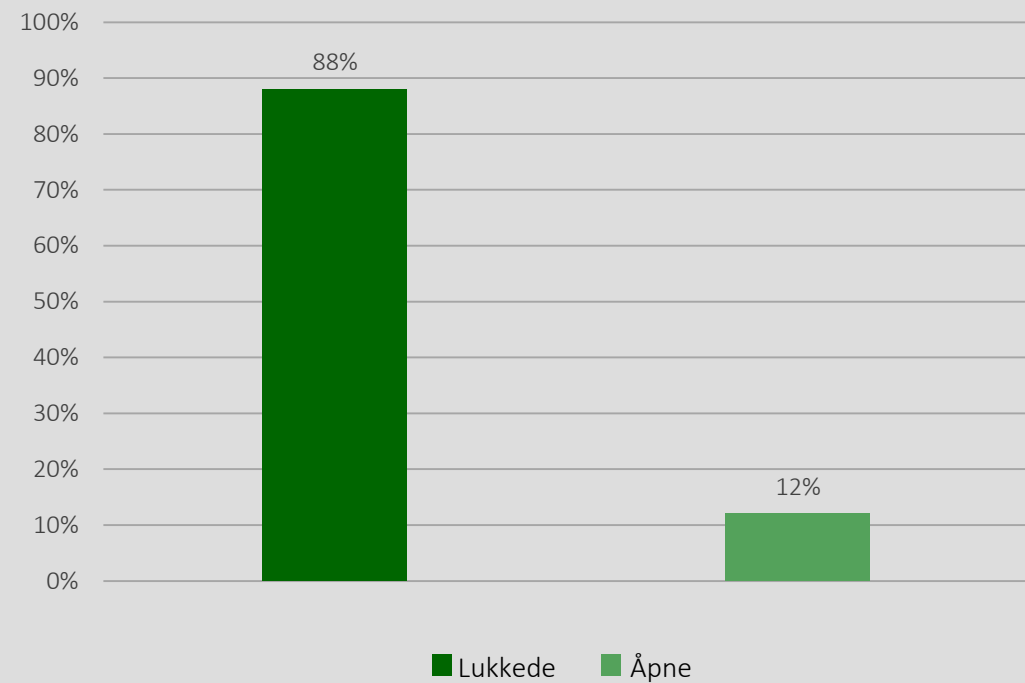

SKRIFTLIGE HENVENDELSER

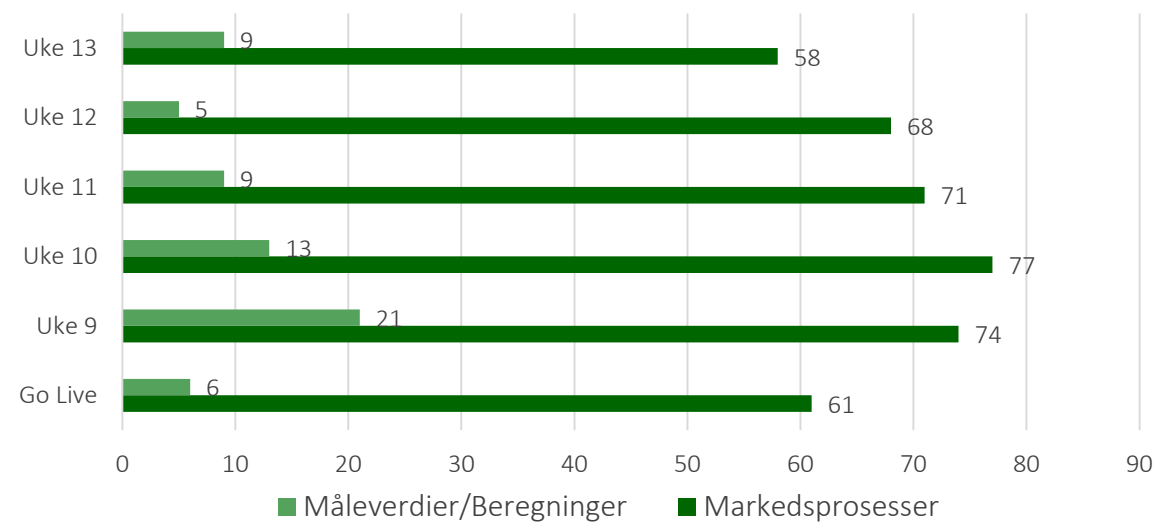
Diagrammet viser antall innkomne, skriftlige henvendelser til Elhubs support i mars fordelt på åpne og lukkede saker.

- Antall innkomne saker i mars: 2527
- Antall av innkommende saker i mars som ble lukket i mars: 2226

Andel av innkommende saker i mars som var hhv lukket eller åpen ved utgangen av mars

HENVENDELSER TIL SUPPORT-TELEFON

Grafen viser antall telefoner per uke for ukene 9, 10, 11, 12 og 13, samt Go Live-uken. I uke 9 var telefonen åpen i helgen og tallene inkluderer derfor også fredag 1. mars til søndag 3. mars.

MER INFORMASJON OM ELHUB

Er du en ny medarbeider eller ønsker du å lære mer om bruken av Elhub? [Trainingportalen](#) tilbyr mange nyttige kurs. Se også våre tidlige avholdte [webinarer](#) og [presentasjoner](#) for mye nyttig informasjon om daglig bruk av Elhub .

Kommentarer til rapporten eller andre henvendelser kan sendes til post@elhub.no.

Vi ønsker alle markedsaktører og samarbeidspartnere en god påske!

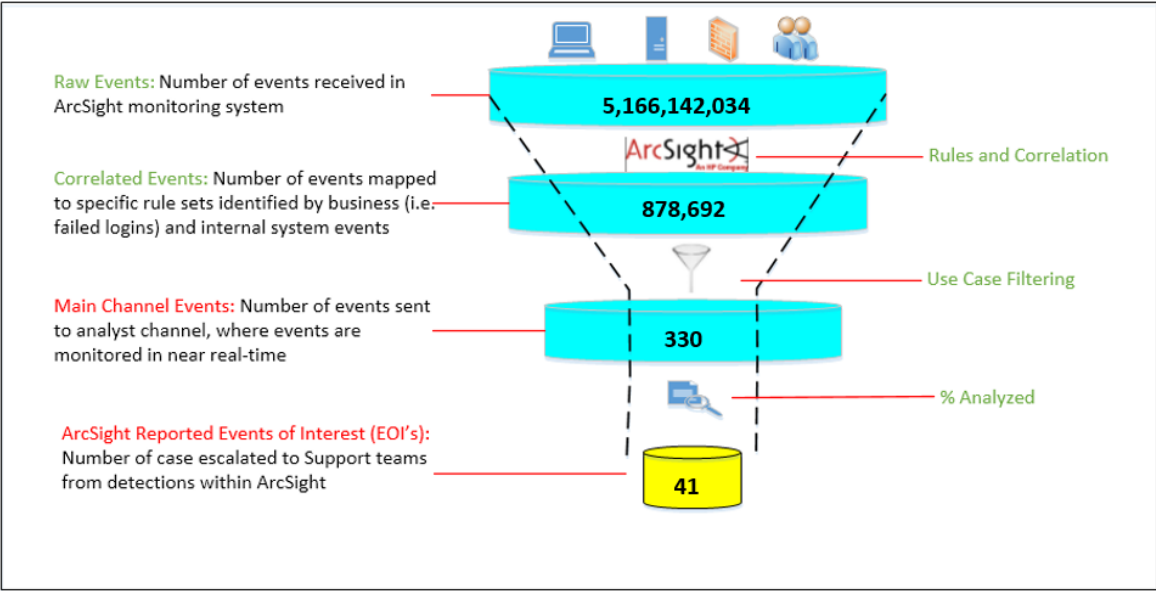
Saksnr.:	22-02
Saksnavn:	Sikkerhet og personvern

Sakstype:	Orientering
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	2 slide etter denne

Sikkerhetshendelser:

- Ingen alvorlige sikkerhetshendelser rettet mot Elhub
- Ingen nedetid i Elhub som følge av sikkerhetshendelser
- Kontinuerlig overvåkning viser stor aktivitet og potensial for hendelser
 - Elhub SIEM (Security Incidents & Events Management):

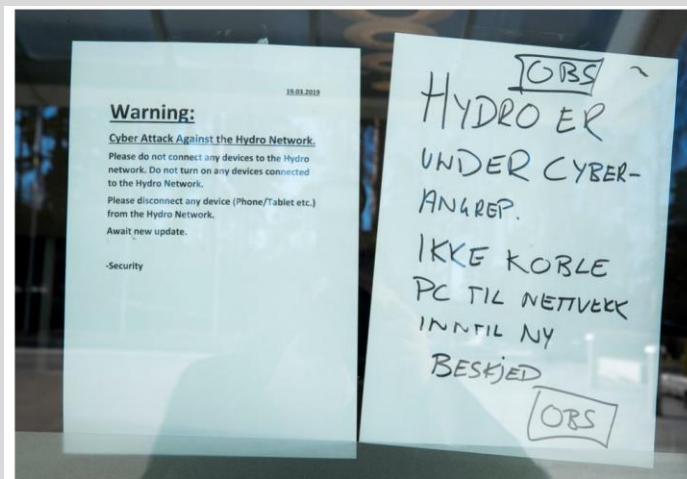
SECURITY INCIDENT TRENDS

3 Months Incident Count Trend	
Month	Client specific Count
Jan	291
Feb	433
March	330

- KraftCert
- Fokus på etterlevelse av Elhub ISMS (Information Security Management System)

Hydro angrepet fikk konsekvenser for Elhub:

- Ingen måleverdirapportering fra Hydro i ca. 2-3 uker
- Store konsekvenser for avregningsunderlaget på grunn av mange tilstøtende nettavregningsområder
- Aktiverte reserveløsningen for innsending av måleverdier
- Godt samarbeid mellom Hydro, Statnett og Elhub gjorde at rapporteringen kom i mål akkurat tidsnok til tidsfristene hos eSett (D+13)

Norsk Hydro varslar alle sine ansatte om å ikke å stå på pc da de er under et dataangrep. (Foto: Torje Pedersen, NTB scenerie)

Hydro rammet av hackerangrep

IT-systemer i de fleste forretningsområdene er påvirket. Selskapet sier de skifter til manuell drift så langt det er mulig.

AV: NTB, MARIUS JØRGENRUD | SIKKERHET | PUBLISERT: 19. MARS 2019 - 09:04 ENDRET 19. MARS 2019 - 13:20

Facebook 117 Twitter LinkedIn

OPPDATERT: Hydro skal være rammet av et kryptovirus og angriperne har krevd løsepenger. Samtidig er det gjennomført et målrettet angrep mot selskapets Active Directory-infrastruktur, melder NTB som omtaler hendelsen som et «skreddersydd dobbeltangrep».

Ledige IT-jobber
Entra søker Rådgiver digital infrastruktur Oslo

Da de hadde etablert sitt nærvær på Hydros nett, så benyttet de seg av det kjente Cobalt Strike rammeverket, samt diverse .bat- og powershellskript for å bevege seg videre i Hydros nett og for å installere skadevaren (LockerGoga).

Locker Goga:

- Ransomware/malware som kan ramme alle: alt fra sykehus, kommersielle aktører (Maersk, Renault-Nissan), strømforsyning, store og små.
- LockerGoga ble kjent i januar 2019 (Frankrike)
- Kjent rammet: Norsk Hydro, Hexion, Momentive,
- AD brukerkontoer, endrer passord, logge ut brukere, slå av nett etc
- LockerGoga encrypts documents and PDFs, spreadsheets and PowerPoint files, database files, and videos, as well as JavaScript and Python files (.doc, .dot, .docx, .docb, .dotx, .wkb, .xlm, .xml, .xls, .xlsx, .xlt, .xltx, .xlsb, .xlw, .ppt, .pps, .pot, .ppsx, .pptx, .posx, .potx, .sldx, .pdf, .db, .sql, .cs, .ts, .js, .py.)

Personvern:

- Avdekket at noen kraftleverandører hadde gitt Elhub-tilgang til underleverandører (selgere) uten databehandleravtale
- Noen kraftleverandører brukte feilaktig oppdatering av grunndata i forbindelse med flytting slik at innflytter fikk tilgang til forbruksdata for forrige beboer
- Persondata i fritekstfelt i datasystemene hos aktørene kommer inn i Elhub
- Flere har tatt opp problemstilling om ansvar for feilaktige personopplysninger
- Elhub har varslet Datatilsynet ved ett tilfelle: Persondata i fritekstfelt fra aktørene ble sendt til og lagret i Elhub - gjaldt 7 kunder.

Saksnr.:	22-03	Sakstype:	Beslutning	Vedlegg:	1 slide etter denne
Saksnavn:	Forslag til endringer til Styringsmodell for bransjen	Ansvarlig:	Elhub		

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn: Det er i samarbeid med bransjerådet utarbeidet en styringsmodell for bransjen. Styringsmodellen er beskrevet i et vedlegg til Elhub brukeravtale. I gjeldende styringsmodell er det definert to operasjonelle organer for behandling av operasjonelle saker:

Norsk Ediel Ekspertgruppe (NEE). NEE skal være en rådgivende gruppe og beslutningsveileder for Avregningsansvarlig i arbeidet med forvaltning av Norsk Elhub Ediel-standard. NEE arbeider både teknisk og funksjonelt, og vil bestå av representanter for aktører og systemleverandører i kraftbransjen.

Elhub Driftsforum. Driftsforum skal sikre et effektivt operasjonelt samspill mellom markedsaktørene og Elhub. Hovedoppgaven er å arbeide for samordnete løsninger av operasjonelle utfordringer, samt koordinerte driftsrutiner og endringsprosedyrer. Driftsforum skal være en arena hvor representanter fra de betalende markedsaktørene, systemleverandørene og Elhub.

Problemstilling:

1. Mange operasjonelle saker har både en driftsmessig side og en mer langsiktig side. Å skille behandling av dette i forskjellige fora kan være lite effektivt og kan også medføre suboptimale løsninger. Vi mener det er hensiktsmessig å samordne dette i større grad.
2. Frafall og endret fokus i bransjerådet- har bransjerådet riktig sammensetning

Hva skal det tas stilling til:

1. Det foreslås å slå sammen NEE og Driftsforum til **Elhub brukerforum**. Elhub brukerforum skal arrangeres månedlig

Formål og mandat for Elhub brukerforum skal være

- Å sikre et effektivt operasjonelt samspill mellom markedsaktørene og Elhub
- Å arbeide for samordnete løsninger av operasjonelle utfordringer, samt koordinerte driftsrutiner og endringsprosedyrer.
- Å være en rådgivende gruppe og beslutningsveileder for Avregningsansvarlig i arbeidet med forvaltning av Norsk Elhub Ediel-standard og prioritering av forbedringer i Elhub (roadmap)

Deltagere i Elhub brukerforum skal være

- Representanter for nettselskaper, kraftleverandører og tredjeparter
- Systemleverandører
- NVE
- Statnetts seksjon for balanseavregning
- Elhub (møteleder)

2. Medlemmer til bransjerådet: Bør vi ta en ny runde med oppnevnelser tilsvarende det som ble gjort i 2013?

Forum

Forum	Formål	Deltagere eksternt	Deltagere internt	Frekvens
Elhub Brukerforum (sammenslåing av driftsforum og NEE)	- Sikre et effektivt operasjonelt samspill mellom markedsaktørene og Elhub - Arbeide for samordnete løsninger av operasjonelle utfordringer, samt koordinerte driftsrutiner og endringsprosedyrer. - Rådgivende gruppe og beslutningsveileder for Avregningsansvarlig i arbeidet med forvaltning av Norsk Elhub Ediel-standard og prioritering av forbedringer i Elhub (roadmap)	- Representanter for nettselskaper - Representanter for kraftleverandører og tredjeparter - Systemleverandører - NVE - Elcert - Balanseavregning	- Leder: Eigil - Referent: Christine / Helle - Sekretær: Julie - Jan Magne, ev. Anne Cath. (endringer og plan/releaser) - Andreas (prosesser) - Anne Cath/Anne Stine (Struktur/personvernrådgiver) - Kristoffer (teknisk) - Alf (Beregninger/måleverdier) - Truls (markedssupport) - Bård (drift)	Månedlig
Brukerforum - Arbeidsgrupper/ NEE	- Oppretter arbeidsgrupper for spesifikke problemstillinger som må behandles. Problemene skal ikke saksbehandles i Brukerforum-møtene. - Arbeidsgruppen rapporterer status og forslag til Brukerforum. Elhub har beslutningsmyndighet. - Elhub kan opprette egne arbeidsgrupper. (Eks. forespørsler fra NVE)		- Leder for arbeidsgruppen hentes i hovedsak fra Elhub. - Referent til arbeidsgruppe stilles tilgjengelig fra Brukerforum - Ressurser fra Bransjen – NVE	Egen

Saksnr.:	22-04
Saksnavn:	Endring av fakturering av ATAM

Sakstype:	Beslutning
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	Nei

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn:

Elhub foretar beregning av avviksoppgjør i henhold til avregningsforskriften § 6-12 og § 6-13. For profilavregnede målepunkt er det også Elhub som gjennomfører det økonomiske oppgjøret mellom aktørene (det som tidligere ble kalt saldoppgjøret). For timemålte målepunkt skal imidlertid Elhub distribuere avviksoppgjøret til nettselskapene som hver for seg skal fakturere og kreditere sine motparter. Årsaken til denne arbeidsfordelingen var at nettselskapene skulle ha insentiv til å levere best mulig kvalitet på måleverdier innenfor tidsfristene og at mengden korrigeringer skulle være så lav som mulig. Det er imidlertid åpenbart at det ville være mest effektivt om Elhub foretok også dette oppgjøret i og med at det går mellom de samme aktørene slik at det utjevne beløpene per aktør samtidig som det ville minimere antallet fakturaer og kreditnotaer.

Problemstilling:

Flere nettselskaper har henvendt seg til Elhub og bedt om at Elhub også gjennomfører det økonomiske avviksoppgjøret mellom aktørene for timemålte målepunkt. Elhub erfarer videre at mange nettselskaper ikke er forberedt på å ta imot og prosessere underlaget for avviksoppgjøret (BRS-324). Vi i Elhub frykter at det vil bli mye feil, misforståelser og frustrasjon i markedet om vi gjennomfører oppgjøret som forskriften tilsier. Elhub er tilrettelagt for å gjennomføre det økonomiske avviksoppgjøret mellom aktørene også for timemålte målepunkt, men det må i så fall være for alle nettselskaper. En slik beslutning bør strengt tatt gjøres før det det første avviksoppgjøret gjennomføres nå i vår.

Hvis Elhub skal gjøre det, vil det kreve at nettselskapene gir Elhub tillatelse til å gjøre dette på deres vegne. Elhub vil ikke ta seg ekstra betalt for dette. Videre er det naturlig at Elhub må påta seg motpartsrisikoen i og med at oppgjørene vil bli aggregert sammen med oppgjøret for profilavregnede målepunkt.

Forespørsel ble sendt til alle nettselskaper 2. april med svarfrist 10 april. Elhub har mottatt 67 svar hvorav alle var positive til forslaget. Ikke mottatt svar fra Hafslund Nett, Agder Nett og Istad Nett av de litt større.

Hva skal det tas stilling til:

Skal Elhub fra første gang gjennomføre det økonomiske avviksoppgjøret mellom aktørene for timemålte målepunkt?

Saksnr.:	22-05
Saksnavn:	Kjøreregeler for bruk av 611

Sakstype:	Orientering
Ansvarlig:	Elhub

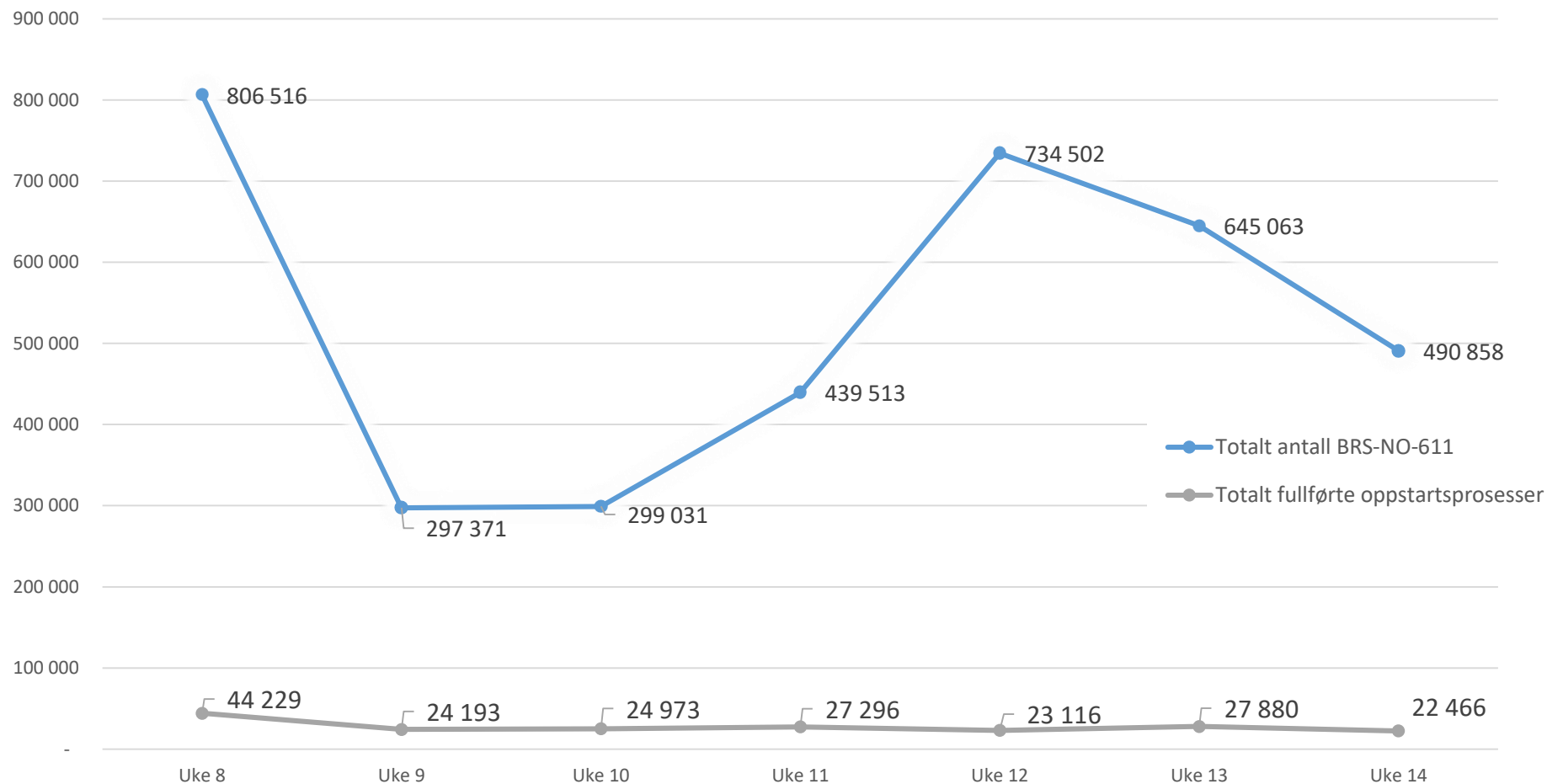
Vedlegg:	Neste 7 slides etter denne

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn: Elhub har etter Go Live observert en betydelig større bruk av BRS-NO-611, Verifiser grunndata i målepunkt, enn det som var forutsatt og som går ut over formålet med BRSen.
Problemstilling: Det går ut over formålet med BRS-NO-611 BRS-NO-611 skal brukes for å innhente informasjon som er nødvendig for å gjennomføre en oppstartsprosess på riktig måte. For å gjøre dette må kraftleverandør ha en fullmakt på plass for å få samle informasjon om sluttbrukers målepunkt. De trenger også å innhente en del nøkkelinformasjon fra sluttbruker om målepunktet avtalen gjelder. Søkekriteriene i BRS-NO-611 er satt opp til å være vide nok for å sikre at kraftleverandør kan få tilgang til den informasjonen de trenger i forbindelse med en oppstart, samtidig som de er strenge nok for å sikre at tjenesten ikke kan misbrukes til å hente ut informasjon en aktør ikke har rett til å få. Det er en operasjonell risiko for Elhub systemet BRS-NO-611 er en synkron spørring som systemteknisk prioriteres over andre markedsprosesser. Implementasjonen av Elhub er skalert for en viss mengde BRS-NO-611. Et vesentlig mye høyere volum enn det som Elhub er designet for, vil risikere ytelsen og stabiliteten i hele systemet og påvirke andre markedsprosesser.
Hva skal det tas stilling til: For å sikre entydig bruk, har Elhub etablert noen operasjonelle retningslinjer som skal sees på som en tydeliggjøring av bruken av BRS-NO-611. Disse kjørereglene vil sikre at markedsaktørene forstår intensjonen med BRS-NO-611 og de begrensninger som er satt. Elhub ber om støtte for at disse retningslinjene følges.

Høyere bruk av BRS-NO-611 enn forventet

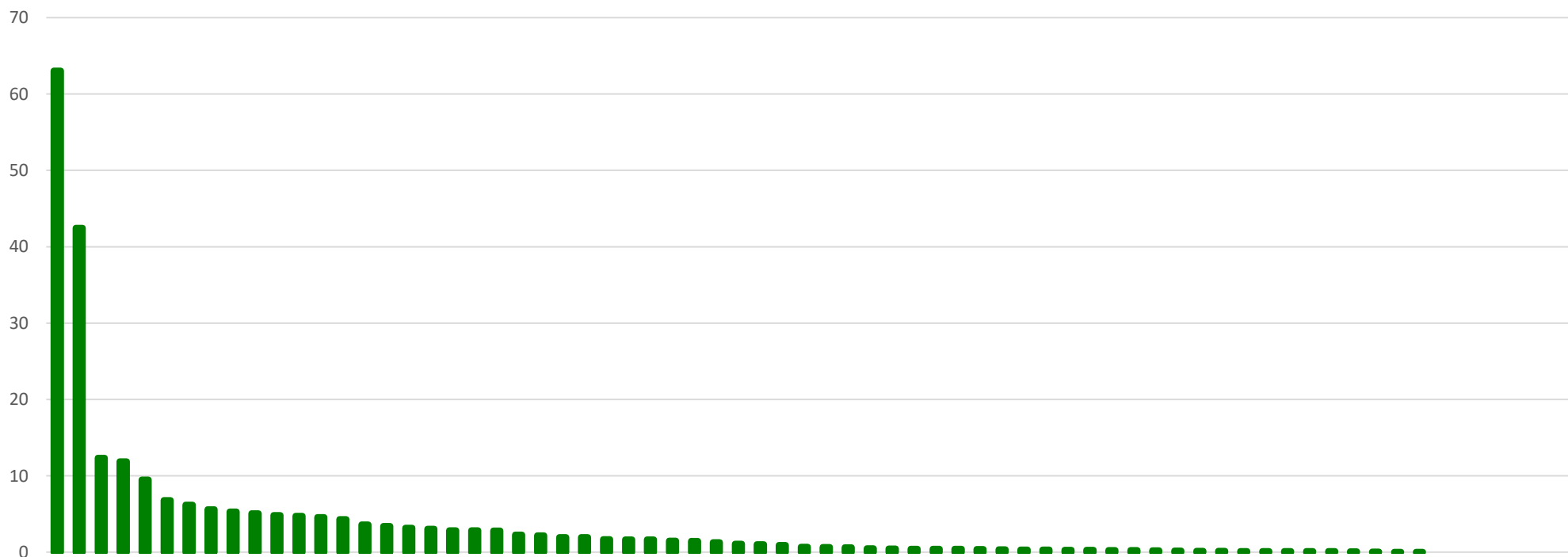
- Elhub har etter Go Live observert en betydelig større bruk av BRS-NO-611, Verifiser grunndata i målepunkt, enn det som var forutsatt og som går ut over formålet med BRSen.

Antall spørringer per oppstartsprosess

- Vi har analysert bruken av BRS-NO-611 for de 75 største kraftleverandørene i markedet
- Noen få kraftleverandører kjører mange flere BRS-NO-611 per oppstartsprosess enn majoriteten av markedet (se graf)
- 2 kraftleverandører står for over 75% av antall BRS-NO-611 siden Go Live samtidig som de har 33% av oppstartsprosessene

Antall 611 per oppstartsprosess per aktør (de 75 største aktørene i markedet)

- Elhub har vært i kontakt med flere markedsaktører for å forstå hvorfor bruken er så høy.
- Noen av grunnene er:
 - Kraftleverandør kjører maskinell og manuell skanning av datafelter når anleggsadressen ikke gir treff. Kan være grunnet feil i dataen i Elhub eller at kraftleverandør har fått feil adresse i kommunikasjon med sluttbruker.
 - Kraftleverandørs arkitektur krever flere spørringer mot Elhub
 - Systemfeil som genererer store mengder spørringer
 - BRS-NO-611 brukes for å monitorere ("pinge") at Elhub er oppe
- Markedsaktørene har vært ekspeditte ved henvendelser fra Elhub knyttet til spesialtilfeller, og de har rettet feil og justert spørre-algoritmene deretter.

- Det går ut over formålet med BRS-NO-611
 - BRS-NO-611 skal brukes for å innhente informasjon som er nødvendig for å gjennomføre en oppstartsprosess på riktig måte. For å gjøre dette må kraftleverandør ha en fullmakt på plass for å få samle informasjon om sluttbrukers målepunkt. De trenger også å innhente en del nøkkelinformasjon fra sluttbruker om målepunktet avtalen gjelder.
 - Søkekriteriene i BRS-NO-611 er satt opp til å være vide nok for å sikre at kraftleverandør kan få tilgang til den informasjonen de trenger i forbindelse med en oppstart, samtidig som de er strenge nok for å sikre at tjenesten ikke kan misbrukes til å hente ut informasjon en aktør ikke har rett til å få.
- Det er en operasjonell risiko for Elhub systemet
 - BRS-NO-611 er en synkron spørring som systemteknisk prioriteres over andre markedsprosesser.
 - Implementasjonen av Elhub er skalert for en viss mengde BRS-NO-611.
 - Et vesentlig mye høyere volum enn det som Elhub er designet for, vil risikere ytelsen og stabiliteten i hele systemet og påvirke andre markedsprosesser.
- For å sikre entydig bruk, har Elhub derfor etablert noen operasjonelle retningslinjer som skal sees på som en tydeliggjøring av bruken av BRS-NO-611. Disse kjørereglene vil sikre at markedsaktørene forstår intensjonen med BRS-NO-611 og de begrensninger som er satt.
- Kjørereglene er utarbeidet av Elhub og har blitt drøftet i Driftsforum.

- Det skal ikke gjennomføres brede søk som går rundt begrensningene definert i BRS-NO-611
 - Intensjonen med begrensningene i søkekriteriene er å sikre at informasjon hentes ut kun for de målepunkter hvor kraftleverandør har fullmakt fra sluttbruker. Begrensningene er en del av Elhub Ediel Standard (SSE) og må overholdes av alle aktører. Hvis kraftleverandør ikke får treff må søkekriteriene kvalitetsikres for åpenbare eller sannsynlige feil, og sluttbruker bør kontaktes hvis nødvendig. Kraftleverandør har også mulighet for å bruke et av de andre søkene. Det er ikke anledning å systematisk søke på andre opplysninger enn de kraftleverandør har fått fra sluttbruker.
- BRS-NO-611 skal kun brukes i forbindelse med leverandørskifte og innflytting
 - Hensikten med BRS-NO-611 er for kraftleverandør å innhente informasjon som er nødvendig for å gjennomføre en oppstartsprosess på riktig måte. Prosessen skal ikke brukes til for eksempel datavask, monitorering eller når sluttbruker bytter avtaletype internt hos sin kraftleverandør.
- Kraftleverandør skal begrense antall BRS-NO-611 hvor den samme informasjonen hentes ut
 - Informasjonen som returneres i BRS-NO-611 vil ikke oppdateres hyppig og kraftleverandør skal derfor ikke hente ut den samme informasjonen flere ganger innenfor en kort tidsperiode. Det er forventet at kraftleverandør integrere sine systemer slik at antall spørringer mot Elhub begrenses.

- I forbindelse med en oppstartsprosess vil det mange ganger være behov for kraftleverandør å gjennomføre flere spørringer som gir treff, for å sikre at prosessen kjøres riktig. Dette kan være for å sikre riktig kobling mellom målepunkt og sluttbruker, eller for å sikre at informasjon ikke har blitt forandret i en periode hvor prosess har ligget på vent i eget system. I tillegg vil det alltid være en del spørringer som ikke gir treff. Men gitt at kjørereglene følges anses det lite sannsynlig at det vil kreves mer enn 20 spørringer per fullført oppstartsprosess i de aller fleste tilfeller. Elhub vil dermed bruke dette som retningslinje for å følge opp markedsaktørenes bruk av BRS-NO-611.
- Antall kraftleverandører som kjører over 20 BRS-NO-611 per oppstartsprosess:

Uke 8	Uke 9	Uke 10	Uke 11	Uke 12	Uke 13	Uke 14
3	5	3	6	6	7	6

Brudd

- Ved mistanke om brudd på kjørereglene kan Elhub be kraftleverandør dokumentere sin bruk av BRS-NO-611. Eventuelle konsekvenser av mislighold er regulert av Elhub Brukeravtale.

- I arbeidet med markedsaktørene har det blitt oppdaget en del utfordringer i oppstartsprosessen relatert til blant annet datakvaliteten på anleggsadresser i Elhub, søkemulighetene i BRS-NO-611 og de feilmeldinger som sendes ut når et søk ikke gir treff.
- Elhub vil initiere tiltak og jobbe sammen med markedsaktørene for å adressere disse utfordringene og forbedre oppstartsprosessen ytterligere.
 - Det er iverksatt tiltak for å heve datakvaliteten på anleggsadresse. Feillister vil bli produsert og nettselskap kontaktet.
 - Mulighet for å søke på målepunkter uten gatenavn eller husnummer er planlagt til 2. juni release.
 - NEE får en oppgave i å foreslå andre justeringer i søkekriteriet og ev. forbedringer på retur av data. (Eksempelvis returnere feilkode hvis fødselsnummer ikke finnes, slik at søk kan stoppes)
 - Forslag legges frem for NVE

Saksnr.:	22-06
Saksnavn:	Angrefrist v/ lev.bytter

Sakstype:	Beslutning
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	Nei

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn:

Den nye avregningsforskriften har kortere frist for leverandørbytter. Den går fra minimum 6 virkedager til minimum 1 kalenderdag. Men angrerettloven gir ny kunde 14 dagers angrefrist. Elhub sine mer detaljerte regler (BRS) sier at frist for utløp av angrefrist må sammenfalle med frist for å kansellere et leverandørskifte sendt til Elhub: "*Eventuell angrefrist skal tas høyde for slik at fristen senest sammenfaller med siste frist for kansellering av leverandørskifte.*" Da blir det i praksis 14 dagers angrefristen som blir "dimensjonerende" og således ingen endring før og etter Elhub. Men det er rom for kortere angrefrist og tilknyttede betingelser dersom kraftleverandøren eksplisitt har avtalt dette med kunden.

Fra 1.4 i standard kraftleveringsavtalen:

Benytter kunden seg av retten til å angre etter at kraftleverandøren har meldt leverandørskiftet til nettselskapet, må kunden betale for kraft som har blitt levert eller som vil bli levert inntil leveransen tidligst vil kunne bli avsluttet. Dette forutsetter at kunden uttrykkelig har bedt leverandøren om å begynne levering av strøm før angrefristen er utløpt og kraftleverandøren har gitt opplysninger om angreretten og fremgangsmåten for å benytte denne.

Problemstilling:

Det er i praksis vanskelig for Elhub å håndheve at angrefristen overholdes:

1. Leverandørbytte bestilles i Elhub 3 til 1 dag i forkant av byttedato. Elhub kan da ikke vite når kontrakten med kunden ble inngått.
2. Elhub vet ikke hvilken avtale som er inngått med kunden med hensyn på angrefrist

Ulempe med at det tar lang tid å gjennomføre leverandørbytte hvis en følger kraftleveringsavtalen og retningslinjene fra Elhub.

Kan oppstå en situasjon der kunden reelt sett ikke kan angre seg ved at gammel leverandør ikke vil ha kunden tilbake selv om det er innenfor 14 dagers fristen

Ulik praksis i bransjen kan skape forvirring og være negativt for omdømme.

Hva skal det tas stilling til:

Bør det utarbeides felles kjøreregler for praktisering av angrefristen.

Bør standard kraftleveringsavtalen endres slik at f.eks. kunden kan angre seg ved å velge ny leverandør innen fristen på 14 dager?

Saksnr.:	22-07
Saksnavn:	Rapportering SSB

Sakstype:	Beslutning
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	Nei

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn:

Elhub og SSB har i noen måneder testet måleverdi og statistikk-rapportering produsert fra Elhub systemet. Data skal rapporteres månedlig, den 6 i måneden, for foregående måned. Det er implementert meget strenge personvern-, og sikkerhetsanordninger i produksjon av, og oversendelse av data. SSB har hjemmel, og vedtak med ref. til statistikkforskriften, ble meddelt Statnett/Elhub dato 27.03.2017

Elhub og NVE har over tid jobbet med 12 forskjellige rapporter eller dataekstrakt som skal rapporteres til NVE månedlig. NVE har hjemmel i forskrift 301. Data sendes over til NVE med samme strenge sikkerhetsregime som til SSB, men NVE har ikke personinformasjon i sine dataekstrakter.

Problemstilling:

Når de nevnte dataekstraktene kommer i full drift, vil deler av rapporteringsgrunnlaget som nett og kraftleverandører har plikt til å levere, kunne bli overført til Elhub. F.eks. leverandørskifterappen

Hva skal det tas stilling til:

Elhub initierer et arbeid, hvor vi sammen med SSB og NVE lager en oversikt over hvilke rapporter eller data i rapporter (hvis mulig) som foreslås rapportert fra Elhub på vegne av nett-, og kraftselskapene.

Saksnr.:	22-08
Saksnavn:	Datakvalitet personopplysninger i Elhub

Sakstype:	Orientering og tilbakemelding
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	Neste 3 slides etter denne
----------	----------------------------

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn:

Personopplysninger i Elhub skal være komplette og korrekte slik at aktørene skal kunne stole på dem. Datakvaliteten i Elhub avhenger av det som aktørene sender inn.

Problemstilling:

Erfaringer så langt viser at datakvaliteten for enkelte informasjonselementer er for lav. Eksempelvis er kundeadressene bare 94,7 % korrekte i.f.t. matrikkelen.

Dårlig datakvalitet går ut over aktørenes prosesser mot kundene, så som leverandørbytter, fakturering, stenging, m.m.

Hva skal det tas stilling til:

Elhub lager rutine for kvalitetsmåling og korreksjonsmeldinger til aktørene. Elhub legger ut kvalitetsindeks per aktør knyttet til korrekthet og kompletthet for kundedata.

Dersom netteiere på basis av automatisk overskrevet data (personopplysninger som viser seg å være feil fra kraftleverandør og videre fra elhub) går til stenging og det viser seg at de stenger feil kunde hvem er da ansvarlig for denne feilen?

For ytterligere forklare utfordringene er dette et innspill fra en av våre medlemmer:

Min påstand er nettselskapene og kraftleverandører som får sine kundedata overskrevet med data fra Elhub uten systemstøtte for å kvalitetssikre, stoppe, endre, slette eller redigere kundedata i sine kundeinformasjonssystemer ikke ivaretar sitt behandlingsansvar for kundedata i henhold til personvernlovingen. Slik jeg ser det har vi for å bøte på dette følgende alternativer:

- 1. Implementere systemstøtte for parallelle sett kundedata i interne systemer. Ett sett for Elhubdata og ett sett for interne data slik at man kan velge hvilke data man benytter til henholdsvis fakturering, generell kundekommunikasjon, varsel om stenging etc.*
Konsekvens for berørte selskaper:
 - *Kostnadsdrivende systemutvikling*
 - *Økt ressursbehov knyttet til datavask/kvalitetssikring av kundedata både kontinuerlig og ved kommunikasjon med kunden pga. potensielt to ulike sett med data*
- 1. Implementere systemstøtte for filtrering/kvalitetssikring av meldinger som medfører oppdatering av kundedata i egne systemer.*
Konsekvens for berørte selskaper:
 - *Kostnadsdrivende systemutvikling*
 - *Kostnadsdrivende ressursbehov i forbindelse med håndtering av Elhubmeldinger*
 - *Økt ressursbehov knyttet til generell og kontinuerlig datavask/kvalitetssikring av kundedata*
 - *Inkonsistens i kundedata mellom markedsaktører*
- 1. Stoppe import av kundedata fra Elhub, f.eks BRS-301. Kun benytte Elhub som oppslagsverk/innsynsløsning for kundedata for egne kunder.*
Konsekvens for berørte selskaper:
 - *Kostnadsdrivende systemutvikling*
 - *Økt ressursbehov knyttet til generell og kontinuerlig datavask/kvalitetssikring av kundedata*
 - *Inkonsistens i kundedata mellom markedsaktører*

Vedrørende handlinger basert på tilsendte personopplysninger fra kraftleverandør via Elhub, finner vi i Avregningsforskriften §6-17, 2.ledd, første setning, at "Nettselskapet skal ha tilgang til kundeinformasjon i Elhub for sluttbrukere tilknyttet sitt nett." I dette leser vi at oppdaterte personopplysninger skal være tilgjengelige for nettselskap som ønsker å benytte disse opplysningene, men det foreligger etter vår forståelse ingen plikt for nettselskapet å ta opplysningene i bruk. Av den grunn kan det følge en selvstendig plikt for nettselskapene til fortsatt å sikre at persondata de benytter til enkelte oppgaver innenfor eget behandlingsansvar, for eksempel stenging, er korrekte. Plikten til å oppdatere kundeinformasjon i Elhub ble etter samme bestemmelse lagt til kraftleverandør. Det følger også av brukeravtalen pkt. 5 bokstav c) at det er aktøren selv som har ansvaret for data han laster opp i Elhub.

Aktørene i kraftmarkedet samhandler på det samme datasettet. I de sentrale prosessene måleverdiutveksling, leverandørbytte og anleggsovertakelse utveksles data mellom kraftleverandører, Elhub og nettselskaper. Partene har hvert sitt behandlingsansvar, i all hovedsak regulert gjennom Energiloven, Avregningsforskriften og Avregningskonsesjonen. I tillegg er det inngått brukeravtaler med alle aktører som bruker Elhub. Disse bestemmelsene og avtalene plasserer et selvstendig behandlingsansvar hos hver av partene, og kan medføre plikt til for eksempel avviksmelding til Datatilsynet dersom egen behandling har medført brudd på personvernsikkerheten, og resultert i middels eller høy risiko for den enkeltes rettigheter og friheter. Vi mener at dette også gjelder selv om eventuelle feil er forårsaket av andre parter i prosessene. I slike tilfeller kan regress være aktuelt.

Vår erfaring er at det må gjøres vurderinger i hvert tilfelle ut over ovenstående gitte forutsetninger, men at vi altså baserer oss på at hver av partene har et selvstendig behandlingsansvar, og må agere ut fra det. Det blir derfor viktig å fastsette hver parts behandlingsansvar. Ettersom Elhub nylig er satt i drift, har vi avtalt et møte med Datatilsynet, hvor blant annet vår forståelse av ovenstående ansvarsfordeling vil bli tatt opp.

Målsettingen må være at Elhubs database har den beste kvaliteten på personopplysninger. Vi bør derfor treffe tiltak for å oppnå dette. Tiltak kan være strengere valideringsregler for registrering av data i Elhub fra både kraftleverandører og nettselskaper samt regelmessig vasking av data

Ansvarsfordeling for vedlikehold av grunndata

I forbindelse med driftsetting av Elhub er kraftleverandører ansvarlig for å holde sluttbrukerinformasjonen korrekt oppdatert. Nettselskapet vil være ansvarlig for all informasjon relatert til målepunktet. For at vi skal kunne sikre et godt fungerende marked og korrekt avregning må hver enkelt markedsaktør sikre at de oppdaterer den grunndata som de er ansvarlige for, ved å bruke markedsprosessene i Elhub.

Elhub har valideringsregler for å sikre at obligatoriske data er oppgitt, men Elhub vet ikke om dataen som er oppgitt er korrekt. For eksempel har ikke Elhub en kobling mot Brønnøysundregistrene eller Folkeregisteret for å kontrollere sluttbrukerinformasjon, som navn og adresse. Det er altså markedsaktørenes ansvar å sikre korrekt grunndata i Elhub

Fra Avregningsforskriften

§ 2-4. Kraftleverandørs melding om leveringsstart til Elhub:

Meldingen skal inneholde:

- a) målepunktID,
- b) dato for leveringsstart,
- c) sluttbrukers fødselsnummer eller organisasjonsnummer,
- d) sluttbrukers navn, postadresse og anleggsadresse dersom denne er ulik postadressen,
- e) balanseansvarlig på målepunktet

§ 6-17. Behandling av kundeinformasjon i Elhub

Kraftleverandør er ansvarlig for kundeinformasjon for sine kunder i Elhub og plikter å oppdatere kundeinformasjonen i Elhub fortløpende. Kraftleverandør plikter å opplyse om kundens mobilnummer og epostadresse til Elhub dersom denne informasjonen er tilgjengelig for kraftleverandør.

Nettselskapet skal ha tilgang til kundeinformasjon i Elhub for sluttbrukere tilknyttet sitt nett. Andre elhubbrukere skal med fullmakt fra sluttbruker få tilgang til kundeinformasjon i Elhub. Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge avregningsansvarlig å kontrollere at gyldig avtale for bruk av kundeinformasjon i Elhub foreligger før elhubbrukere får tilgang.

Det prinsipielle her er at Elhub ikke validerer på alle disse feltene; bare de som er nødvendige for å gjennomføre leverandørbytte. Bør Elhub validere på alle og muligens noen flere (tlf. nr.) m.m.? Da vil det stilles større krav til kraftleverandøren for å få et leverandørbytte godkjent.

Saksnr.:	22-09
Saksnavn:	Kraftleverandørens opplysningsplikt – ivaretagelse av personvern

Sakstype:	Orientering
Ansvarlig:	Elhub

Vedlegg:	Nei

Kort beskrivelse av saken

Bakgrunn:

Kraftleverandør videreformidler personopplysninger til andre aktører gjennom Elhub.

Problemstilling:

Må ikke kraftleverandørene må ta inn i sine leveringsvilkår at de vil videreformidle personopplysninger til andre kraftleverandører (der det er flere kraftleverandører hos en kunde skjer dette) samt elhub og netteiere.

Svar fra Elhub:

Vi mener vi at kraftleverandører ikke skal behøve å ta inn i leveringsvilkårene at kundene gir kraftleverandør fullmakt til å distribuere personopplysninger til Elhub og nettselskap. Dette er en oppgave pålagt kraftleverandør gjennom Avregningsforskriften §6-17, 1.ledd, og faller innenfor kraftleverandørs behandlingsansvar. Vi sjakket dette med advokatselskapet Selmer for et år siden og de kom frem til det samme. Men de mente det kunne være god praksis å informere sluttbruker og at bransjen er omforent om hvordan dette gjøres.

Svar fra Distriktsenergi:

Vi er usikker på «gyldigheten» av dette argumentet. I følge advokat Inge Fredriksen går GDPR-lovgivningen foran avregningsforskriften og vi tolker det slik at en lovpålagt oppgave gjennom forskriften ikke kan forsvare at man ikke følger personvernlovgivningen fullt ut. Hvorvidt kraftleverandørene må ta inn i leveringsvilkårene at de har rett til å dele data med Elhub og andre bransjeaktører, samt hvorvidt hver kraftleverandør eventuelt må ha en databehandleravtale med aktuelle aktører de deler data med bør vurderes spesifikt av jurist og datatilsynet.

Svar fra Energi Norge som vurderte dette ved utarbeidelse av bransjenormen og fikk bistand av jurist fra EY:

Den legger opp til at hverken nettselskap eller kraftleverandører trenger databehandlingsavtale for overføring til Elhub; i tilfelle gjelder dette også nettselskap. Elhub er egen behandlingsansvarlig, noe som tilsier at vi ikke trenger slik avtale. Dette ligger i utkast til norm som dessverre ikke er behandlet av Datatilsynet.

Hva skal det tas stilling til:

Bør kunden informeres om at personopplysninger samlet inn av kraftleverandøren videreformidles til Elhub og relevant nettselskap?

- Ny funksjonalitet i Elhub

- Restleveranser fra Accenture kommer høsten 2019 og februar 2020

- Mest "indremedisin"

- EQIF – Elhub Query InterFace – forenklet grensesnitt for å hente ut måleverdier

- Har startet arbeid med kravspesifikasjon til 15 min oppløsning i balanseavregningen

- Info fra NVE